

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-T
Datum: 2. maj 2013.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsjedavajući
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 2. maja 2013.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU TUŽILAŠTVA ZA PRIHVATANJE
PRESRETNUTIH RAZGOVORA BEZ POSREDSTVA
SVJEDOKA: DIO POSTUPKA KOJI SE ODNOSI NA
SREBRENICU**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Obrana Ratka Mladića

g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. ISTORIJAT POSTUPKA

1. Dana 2. oktobra 2012. tužilaštvo je podnijelo zahtjev u kojem je zatražilo od Vijeća (1) da mu odobri da doda osam presretnutih razgovora na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter; (2) da formalno primi na znanje, na osnovu pravila 94(B) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), autentičnost 280 presretnutih razgovora vezanih za dio njegovog dokaznog postupka koji se odnosi na Srebrenicu,¹ kao i ranije predložene činjenice o kojima je presuđeno br. 1659-1663 i 1669; i (3) da presretnute razgovore uvrsti u spis bez posredstva svjedoka.² Odbrana je 15. oktobra 2012. podnijela odgovor i navela da se protivi Zahtjevu u cijelosti.³ Dana 19. oktobra 2012. tužilaštvo je podnijelo zahtjev za odobrenje da podnese repliku na Odgovor, koji je Vijeće odbilo, o čemu je strane obavijestilo neformalnim putem 23. oktobra 2012. godine. Dana 28. novembra 2012. tužilaštvo je podnijelo *corrigendum* Zahtjeva, u kojem je ispravilo određene greške u povjerljivom Dodatku A Zahtjevu (dalje u tekstu: Dodatak A) i povuklo jedan broj na osnovu pravila 65ter koji je bio dvaput naveden.⁴ Dana 29. januara 2013. tužilaštvo je neformalnim putem obavijestilo Vijeće da iz zahtjeva povlači broj 21240C na osnovu pravila 65ter, te da ga ne treba razmatrati.

II. ARGUMENTACIJA STRANA

2. Tužilaštvo traži da na svoj spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter doda osam presretnutih razgovora.⁵ Sedam presretnutih razgovora, tvrdi tužilaštvo, identifikovano je tokom kontinuirane analize njegovih dokaza u vidu presretnutih razgovora i oni potkrepljuju presretnute razgovore koji su već na spisku dokaznih predmeta, a osmi je novi presretnuti razgovor za koji je ustanovilo da je relevantan za tezu protiv g. Mladića (dalje u tekstu: optuženi).⁶ Tužilaštvo tvrdi da je osam presretnutih razgovora vrlo relevantno za optužbe iz Optužnice i da u odnosu na njih ima dokaznu vrijednost, te da njihovo dodavanje na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter ne ide na štetu odbrane.⁷ Odbrana u Odgovoru tvrdi da tužilaštvo nije pokazalo valjan razlog za to što je dodavanje tih osam presretnutih razgovora na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila

¹ Taj broj uključuje osam presretnutih razgovora za koje je zatraženo dodavanje na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.

² Zahtjev tužilaštva za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka: dio postupka koji se odnosi na Srebrenicu, 2. oktobar 2012. (povjerljivo, s povjerljivim dodacima A, B i C) (dalje u tekstu: Zahtjev), par. 1. Tužilaštvo je zatražilo odobrenje za prekoračenje propisanog broja riječi za zahtjeve (v. Zahtjev, par. 3), što Vijeće ovim odobrava.

³ Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka: dio postupka koji se odnosi na Srebrenicu, 15. oktobar 2012. (povjerljivo) (dalje u tekstu: Odgovor), Treći odjeljak. Zaključak.

⁴ *Corrigendum* Zahtjeva tužilaštva za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka: dio postupka koji se odnosi na Srebrenicu, 28. novembar 2012. (povjerljivo), par. 1 (i)-(x).

⁵ Zahtjev, par. 26.

⁶ Zahtjev, par. 27.

⁷ Zahtjev, par. 27-28.

65ter zatražilo u ovako kasnoj fazi postupka i navodi da bi joj njihovim dodavanjem bila nanesena šteta.⁸

3. U vezi s pitanjem autentičnosti i pouzdanosti presretnutih razgovora, tužilaštvo iznosi tri glavna argumenta. Kao prvo, ono tvrdi da presretnuti razgovori sadrže nezavisne pokazatelje pouzdanosti koji su dovoljni da zadovolje traženi minimum za prihvatanje bez posredstva svjedoka.⁹ Kao drugo, tužilaštvo ponovo podnosi zahtjev da Vijeće formalno primi na znanje predložene činjenice o kojima je presuđeno br. 1659-1663 i 1669, koje se direktno tiču autentičnosti i pouzdanosti razgovora koje su presreli bosanski Muslimani.¹⁰ Kao treće, tužilaštvo tvrdi da je svaki od 280 presretnutih razgovora prihvaćen u najmanje jednom od sljedećih predmeta: *Tužilac protiv Blagojevića i Jokića*, predmet br. IT-02-60-T; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T; *Tužilac protiv Tolimira*, predmet br. IT-02-88/2-T; i *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, i da je za njih, uzete zajedno, u svim tim predmetima zaključeno da su autentični.¹¹ Tužilaštvo tvrdi da bi formalno primanje na znanje autentičnosti presretnutih razgovora od strane Vijeća bilo u interesu pravde i sudske ekonomičnosti.¹²

4. Odbrana tvrdi da presretnuti razgovori ne sadrže tražene pokazatelje pouzdanosti za prihvatanje bez posredstva svjedoka.¹³ Ona tvrdi, između ostalog, da uslov pouzdanosti može biti ispunjen samo ako se presretnuti razgovori "provjere pobijanjem u ovom konkretnom predmetu" i ako se zatim izvedu dokazi o načinu na koji su zabilježeni.¹⁴ U vezi sa zahtjevom tužilaštva za formalno primanje na znanje predloženih činjenica o kojima je presuđeno br. 1659-1663 i 1669, odbrana tvrdi da ga je Vijeće u jednoj ranijoj odluci odbilo i da je tužilaštvo, pošto nije zatražilo ponovno razmatranje niti je uložilo žalbu, dužno da se te odluke pridržava.¹⁵ U vezi sa zahtjevom tužilaštva da Vijeće formalno primi na znanje autentičnost presretnutih razgovora, odbrana (1) tvrdi da je standard koji treba primijeniti prilikom razmatranja tog pitanja isti kao standard za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno; i (2) uključuje svoju argumentaciju o nepostojanju nezavisne autentičnosti i pouzdanosti presretnutih razgovora.¹⁶ Odbrana nadalje tvrdi da joj ne smije biti uskraćena mogućnost da pobija pouzdanost i autentičnost presretnutih razgovora

⁸ Odgovor, par. 17-18.

⁹ Zahtjev, par. 16-17.

¹⁰ Zahtjev, par. 19-20.

¹¹ Zahtjev, par. 21-22.

¹² Zahtjev, par. 23.

¹³ Odgovor, par. 4-8, 10.

¹⁴ Odgovor, par. 9.

¹⁵ Odgovor, par. 14.

¹⁶ Odgovor, par. 15-16.

koja je bila pružena timovima odbrane u ranijim predmetima i dodaje da argument o sudskoj ekonomičnosti ne smije pretegnuti nad pravom optuženog na pravično suđenje.¹⁷

5. U vezi s pitanjem prihvatanja, tužilaštvo tvrdi da su presretnuti razgovori – koji se sastoje od razgovora oficira i vojnika iz komandnog lanca Vojske Republike Srpske (dalje u tekstu: VRS) vođenih putem radio-relejne veze – zajedno i pojedinačno vrlo relevantni za optužbe protiv optuženog i da u odnosu na njih imaju dokaznu vrijednost, te da su od ključnog značaja za razumijevanje dijela njegovog dokaznog postupka koji se odnosi na Srebrenicu.¹⁸ Prema tvrdnji tužilaštva, presretnuti razgovori pokazuju da je u VRS-u postojao funkcionalni sistem veze i funkcionalni komandni lanac, da je između oficira VRS-a i MUP-a postajao visok stepen koordinacije i da su između najniže i najviše rangiranih oficira VRS-a, uključujući optuženog, njegove pomoćnike i druge bliske saradnike, postojali konstantan protok i razmjena informacija.¹⁹ Tužilaštvo nadalje tvrdi da su presretnuti razgovori korisni za identifikovanje relevantnih osoba, šifrovanih imena i mjesta i da se pomoću njih može pokazati stanje svijesti pripadnika VRS-a, na primjer, putem iskazane nacionalne netrpeljivosti prema muslimanskom stanovništvu i namjere da se izvrše i prikriju zločini za koje se optuženi tereti.²⁰ Odbrana ne iznosi konkretne prigovore u vezi s relevantnošću presretnutih razgovora.²¹

III. MJERODAVNO PRAVO

6. Vijeće podsjeća i poziva se na mjerodavno pravo kojim su regulisane izmjene spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, kako je izloženo u jednoj ranijoj odluci.²²

7. Pravilo 89, u relevantnom dijelu, predviđa sljedeće:

(C) Vijeće može prihvatiti bilo koji relevantan dokaz za koji smatra da ima dokaznu vrijednost.

(D) Vijeće može izuzeti dokaz ako potreba da se osigura pravično suđenje znatno preteže nad njihovom dokaznom vrijednošću.

8. Vijeće podsjeća da strana koja predlaže dokumente za prihvatanje bez posredstva svjedoka na osnovu pravila 89(C) mora da pokaže da su predloženi dokumenti relevantni i da imaju dokaznu vrijednost i da za svaki dokument jasno i konkretno navede gdje se i kako uklapa u njenu tezu.²³

¹⁷ Odgovor, par. 12-13.

¹⁸ Zahtjev, par. 10, 12, 14.

¹⁹ Zahtjev, par. 13.

²⁰ Zahtjev, par. 13.

²¹ Međutim, Vijeće napominje da se, s obzirom na tvrdnju – potkrijepljenu oslanjanjem na zaključak vijeća u predmetu *Tužilac protiv Delića* – da je standard za formalno primanje na znanje autentičnosti dokumenata isti kao standard za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, podnesak odbrane može shvatiti kao da se u njemu implicitno sugerije da presretnuti razgovori nisu dovoljno relevantni za ovaj predmet. V. Odgovor, par. 15.

²² Odluka o Drugom zahtjevu tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 27. juni 2012., par. 5-6.

9. Pravilo 94(B) predviđa sljedeće:

Na zahtjev jedne od strana ili *proprio motu* pretresno vijeće može, nakon što sasluša strane, odlučiti da formalno primi na znanje činjenice o kojima je presuđeno ili autentičnost dokumentarnih dokaza iz drugih postupaka pred Međunarodnim sudom koji se odnose na pitanja o kojima je riječ u tekućem suđenju.

10. Shodno pravilu 94(B), Vijeće može formalno primiti na znanje autentičnost dokumentarnih dokaza koji su prihvaćeni u ranijim postupcima. Strana koja podnosi zahtjev mora da pokaže da su dokumenti za koje traži formalno primanje na znanje bili ponuđeni kao dokaz u nekom drugom predmetu pred Međunarodnim sudom i da je u tom ranijem postupku zaključeno da su autentični.²⁴ Nakon što je formalnim primanjem na znanje stvorena utemeljena pretpostavka da su dokumentarni dokazi autentični, strana koja podnosi zahtjev može date dokumentarne dokaze, koji još nisu prihvaćeni, ponuditi ili putem svjedoka ili putem zahtjeva za prihvatanje bez posredstva svjedoka, pri čemu moraju biti ispunjeni uslovi propisani pravilom 89(C).²⁵

IV. DISKUSIJA

A. Dodavanje presretnutih razgovora na spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter

11. Osam dokumenata za koje tužilaštvo traži da se dodaju na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter sastoji se od presretnutih razgovora vođenih između 12. i 17. jula 1995. i čini dio grupe od 278 presretnutih razgovora koji su predmet zahtjeva tužilaštva za formalno primanje na znanje i prihvatanje bez posredstva svjedoka (dalje u tekstu: Presretnuti razgovori).²⁶ Generalno gledano, oni se odnose na navodni udruženi zločinački poduhvat (dalje u tekstu: UZP) eliminisanja bosanskih Muslimana iz Srebrenice počev od jula 1995., konkretno, na zauzimanje Potočara od strane VRS-a 12. jula 1995., kao i na komunikaciju između učesnika u navodnom UZP-u i lokacije na kojima se optuženi nalazio na dane kada su počinjeni zločini vezani za Srebrenicu za koje se tereti.²⁷ Vijeće smatra da su ti dokumenti *prima facie* relevantni za pitanja koja proizlaze iz Optužnice i da u odnosu na njih imaju dokaznu vrijednost.

12. Tužilaštvo nije navelo da postoji valjan razlog za dodavanje tih osam presretnutih razgovora na njegov spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter u ovoj fazi postupka. Međutim, Vijeće

²³ Odluka u vezi s Mladićevim dnevnicima, par. 12.

²⁴ Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva za prihvatanje dokaza bez posredstva svjedoka: Mladićevi dnevnicima (dalje u tekstu: Odluka u vezi s Mladićevim dnevnicima), 25. septembar 2012., par. 5.

²⁵ Odluka u vezi s Mladićevim dnevnicima, par. 5.

²⁶ Zahtjev, Dodatak A, str. 30, 45, 54, 60, 71, 73. Tih osam presretnutih razgovora priloženo je uz Zahtjev, u povjerljivom Dodatku C (dalje u tekstu: Dodatak C). Iako se u Zahtjevu traži prihvatanje 280 presretnutih razgovora, Vijeće ovdje podsjeća da je u *Corrigendumu* povučen jedan broj na osnovu pravila 65ter koji je bio dvaput naveden i da je 29. januara 2013. e-mailom neformalno obaviješteno o povlačenju još jednog broja na osnovu pravila 65ter. V. par. 1 ove odluke.

podsjeca da pokazivanje valjanog razloga nije uslov za dodavanje, nego samo jedan od faktora koje treba uzeti u obzir pri utvrđivanju da li je ono, kad se sve odvagne, u interesu pravde.²⁸ Tih osam presretnutih razgovora slično je onima koji se već nalaze na spisku dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter. To su dokumenti od po najviše jednu stranu, u kojima se ne pokreću nova pitanja za koja odbrana još nije obaviještena da čine dio teze tužilaštva. Oni su odbrani objelodanjeni više mjeseci prije očekivanog početka dijela dokaznog postupka tužilaštva koji se odnosi na Srebrenicu. Vijeće je mišljenja da njihovo dodavanje u ovoj fazi postupka ne bi opteretilo odbranu tokom pripremanja njenog dokaznog postupka zbog čega, uzimajući u obzir obavezu tužilaštva da izvede dostupne dokaze kako bi dokazalo svoju tezu, zaključuje da bi bilo u interesu pravde da odobri njihovo dodavanje na spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter.

B. Prihvatanje presretnutih razgovora

13. Vijeće najprije ističe da se, kako ono to shvata, u zahtjevu tužilaštva od njega traži da formalno primi na znanje predložene činjenice o kojima je presuđeno vezane za autentičnost Presretnutih razgovora, da formalno primi na znanje autentičnost Presretnutih razgovora i da zatim razmotri pitanje njihovog prihvatanja bez posredstva svjedoka.²⁹ Međutim, Vijeće smatra da bi najprimjereniji pristup bio da po zahtjevu za prihvatanje Presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka rješava nakon što donese odluku o formalnom primanju na znanje njihove autentičnosti. Vijeće neće povrh toga razmatrati zahtjev za formalno primanje na znanje predloženih činjenica o kojima je presuđeno vezanih za autentičnost Presretnutih razgovora.³⁰

a) Autentičnost Presretnutih razgovora

14. Kao prvo, Vijeće napominje da odbrana nije postupila ispravno kada se oslonila na zaključak iz jedne odluke vijeća u predmetu *Delić* da je standard za formalno primanje na znanje dokumentarnih dokaza isti kao standard za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno. Odluka u predmetu *Delić* donesena je prije izmjene teksta pravila 94(B), usvojene 8.

²⁷ Optužnica, par. 19, 45-46.

²⁸ Odluka o Drugom zahtjevu tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 27. juni 2012., par. 6.

²⁹ Vijeće s tim u vezi napominje da se, iako tužilaštvo iznosi argumentaciju u vezi s nezavisnim pokazateljima pouzdanosti koji bi, zajedno s ocjenom relevantnosti, sami po sebi opravdavali uvrštavanje u spis bez posredstva svjedoka, ta argumentacija ne ogleđa u traženom pravnom sredstvu, kako je ono formulisano u Zahtjevu. V. Zahtjev, par. 16-18 i par. 29.

³⁰ Vijeće podsjeća na svoj stav, odnosno usvaja svoj stav iz Druge odluke o formalnom primanju na znanje činjenica o kojima je presuđeno od 21. marta 2012. (dalje u tekstu: Druga odluka o činjenicama o kojima je presuđeno) da, uprkos tome što se te činjenice o kojima je presuđeno tiču procesa presretanja razgovora od strane službenih lica u Bosni, ostaje nejasno da li se procedure koje su primjenjivali bilo bosanska vlada bilo tužilaštvo opisane u tim predloženim činjenicama odnose na neke od ponuđenih presretnutih razgovora koji su predmet Zahtjeva ili na sve njih. V. Druga odluka o činjenicama o kojima je presuđeno, par. 10. Vijeće ovdje takođe skreće pažnju na to da je tužilaštvo "iz predostrožnosti" zatražilo da Vijeće formalno primi na znanje činjenicu o kojoj je presuđeno br. 1659, jer nije bilo sasvim sigurno da li je ona formalno primljena na znanje Drugom odlukom o činjenicama o kojima je presuđeno. V. Zahtjev, fusnota 2. Vijeće potvrđuje da je, kao što je navedeno u

decembra 2010., kojom je diskreciono pravo vijeća ograničeno na formalno primanje na znanje autentičnosti dokumentarnih dokaza, a ne samih dokumentarnih dokaza. Prema tome, uslovi za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno nisu primjenjivi na formalno primanje na znanje autentičnosti dokumentarnih dokaza.³¹ Odbrana je izgleda iz tog razloga objedinila svoju argumentaciju vezanu za, s jedne strane, standard za formalno primanje na znanje autentičnosti dokumentarnih dokaza i, s druge strane, standard za prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka.

15. Kao drugo, Vijeće napominje da u paragrafu 16 Odgovora odbrana samo upućuje na argumentaciju koju je iznijela u vezi s prihvatanjem dokaza bez posredstva svjedoka u potpoglavlju (i) Odgovora, gdje se usredsredila na pitanja vezana za dokaze kojima bi se tužilaštvo moralo baviti prilikom dokazivanja pouzdanosti i autentičnosti presretnutih razgovora za potrebe prihvatanja na osnovu pravila 89 Pravilnika.³² Međutim, ta argumentacija se ne odnosi na standard, odnosno elemente standarda mjerodavnog za test za formalno primanje na znanje autentičnosti Presretnutih razgovora. Takav test bi nužno bio usredsređen na način na koji je njihova autentičnost utvrđena u ranijem predmetu, a ne na to kako će se ona dokazivati u ovom predmetu. Odbrana stoga Vijeću nije predočila nikakvu značajnu argumentaciju u vezi sa zahtjevom tužilaštva za formalno primanje na znanje autentičnosti Presretnutih razgovora.

16. Vraćajući se na diskusiju, Vijeće napominje da ono, da bi formalno primilo na znanje autentičnost Presretnutih razgovora, mora ocijeniti da li je autentičnost u dovoljnoj mjeri provjerena na ranijem suđenju.³³ Vijeće podsjeća na svoju raniju odluku da zaključak o autentičnosti donesen u nekom ranijem predmetu mora da bude eksplicitan, u smislu da iz spisa predmeta mora biti jasno da je vijeće koje je u njemu postupalo prilikom odlučivanja o prihvatljivosti datih dokumenata uzelo u obzir relevantne aspekte autentičnosti.³⁴ Tamo gdje vijeće u ranijem postupku nije donijelo eksplicitan zaključak, ovo Vijeće će ipak zaključiti da je ono uzelo u obzir relevantne aspekte autentičnosti ako je odluka o prihvatanju donesena nakon svjedočenja nekog svjedoka koji je bio u poziciji da potvrdi autentičnost datog presretnutog razgovora.

17. Primjenjujući gorenavedeni standard, Vijeće će formalno primiti na znanje one presretnute razgovore u vezi s kojima su se vijeća u ranijim predmetima u odlukama kojima su ti razgovori uvršteni u spis eksplicitno pozvala na zaključak o njihovoj autentičnosti. Vijeće će takođe formalno

dispozitivu Druge odluke o činjenicama o kojima je presuđeno, par. 36, činjenica o kojoj je presuđeno br. 1659 tom odlukom formalno primljena na znanje. Prema tome, zahtjev tužilaštva u vezi s činjenicom o kojoj je presuđeno br. 1659 je bespredmetan.

³¹ Upor. *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje presretnutih razgovora koji se odnose na sarajevsku komponentu predmeta i zahtjevu da se odobri dodavanje jednog dokumenta na spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter, 4. februar 2011., par. 15-16.

³² V. Odgovor, par. 16.

³³ V. gore, par. 11.

primiti na znanje autentičnost presretnutih razgovora koje je vijeće u ranijem predmetu prihvatilo nakon svjedočenja tehničara za presretanje razgovora ili starješina jedinica za presretanje razgovora koji su – bilo na osnovu toga što su snimali presretnute razgovore bilo na osnovu toga što su učestvovali u nadgledanju procesa presretanja – potvrdili da su dati presretnuti razgovori autentični. Na osnovu toga, Vijeće se uvjerilo da je autentičnost presretnutih razgovora sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter u dovoljnoj mjeri utvrđena u jednom ili više ranijih predmeta i formalno je prima na znanje:

20887A; 20887B; 20887C; 20892A, 20892B; 25115; 25116; 25051; 25118; 25052; 25147; 23387; 23388; 25054; 20896; 20900A; 20903; 20905C; 20905B; 23318; 20908; 25057; 25119; 25533; 20918; 20916B; 20915; 20912; 20913A; 20913B; 20938B; 20945; 20938D; 20926A; 20926B; 20927A; 20927B; 20928C; 20948A; 20948B; 20948E; 20948C; 20948D; 20923C; 20935; 20936A; 20936B; 20931A; 20931B; 20949B; 20949C; 20946; 20934B; 20929A; 20929B; 20939B; 20950; 20937A; 20951B; 20942; 20943B; 20048; 20924A; 20924B; 20941A; 20941C; 20952A; 22203; 22202; 26133; 20955A; 20955C; 20979; 20961B; 20974C; 20957A;³⁵ 20957B; 20969; 20959B; 20964; 20959C; 20980B; 20980C; 20980D; 20983; 20962B; 20984; 20962C; 20985A; 20985C; 20970A; 20970B; 20975A; 20975C; 20960C; 20960B; 20954A; 20954D; 20972B; 20972D; 20972C; 20987; 20973A; 23284; 20986A; 20986C; 20966A; 20966B; 20966D; 20967A; 20967E;³⁶ 20988B; 20988A; 20988D; 20981B; 20976C; 20971D; 20971C; 20982B; 21005B; 21000B; 20997A; 20997B; 21003A; 21003D; 20993A; 20993D; 23391; 20992A; 20992D; 20994A; 20994B; 20994C; 21002A; 21002D;³⁷ 20998A; 20998C; 21021A; 21021C; 21014B; 21009A; 21011D; 21011A; 21020; 21018B; 21045A; 21045E; 21015A; 25124; 21035D; 21027A; 21027C; 21029A; 21029D; 21032A; 21029B; 21032A; 21049C; 21041A; 21041D; 21028C; 21034A; 21034D; 21046A; 21046B 21040B; 21040C; 21033A; 21033C; 21043A; 21043C; 21031D; 21031B; 21039A; 21039D; 21047A; 21047C; 21067A; 21067C; 21053D; 21053C; 21075A; 21075C; 21077A; 21077C; 21082;³⁸ 21069A; 21051A; 21069D;³⁹ 21064C; 21060C;

³⁴ Odluka u vezi s Mladićevim dnevnicima, par. 7.

³⁵ Vijeće napominje da taj broj na osnovu pravila 65ter sadrži transkript presretnutog razgovora zabilježen u svesci i da je prvih nekoliko stranica tog transkripta precrtano. Međutim, u priloženom prijevodu na engleski taj dio nije precrtan. Od tužilaštva se traži da unese nužne ispravke kako bi verzije na b/h/s-u i engleskom potpuno odgovarale jedna drugoj.

³⁶ Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 44, odnosno 47). Vijeće formalno prima na znanje samo presretnuti razgovor od 13. jula 1995., 19:45 sati.

³⁷ Vijeće napominje da u Dodatku A Zahtjevu tužilaštvo navodi da je ponuđeni presretnuti razgovor prihvaćen jednom odlukom u predmetu *Popović* kao dokazni predmet P01166. Međutim, navedenom odlukom u spis su uvršteni dokazni predmeti P01666c/d, za koje Vijeće zaključuje da odgovaraju ponuđenom presretnutom razgovoru.

³⁸ Vijeće napominje da u elektronski sistem za vođenje suđenja (*eCourt*) nije unesen prijevod ponuđenog presretnutog razgovora na engleski.

³⁹ Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 78). Vijeće formalno prima na znanje samo presretnuti razgovor od 17. jula 1995., 12:49 sati.

21060A; 21055A; 21055D; 21070A; 21070C; 21054A;⁴⁰ 21054C; 21057A; 21057E; 21062C; 21091A; 21091B; 21083C; 21089C; 21087A; 21094A; 21094D; 21119C; 21167A; 21167D; 21168A; 21168B; 21168C; 21169C; 21169B;⁴¹ 21182A; 21182C; 21226B; 21228B; 21229B; 21235D; 21237B; 22256;⁴² 21232C; 21240A; 21240D; 21234A; 21234C; 21250A; 21250B; 22034; presretnutog razgovora od 12. jula 1995., 22:00 sata, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 30; presretnutog razgovora od 13. jula 1995., 18:22 sati, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 45; presretnutog razgovora od 14. jula 1995., 12:15 sati, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 54.

18. Primjenjujući isti standard, Vijeće nadalje smatra da je u dovoljnoj mjeri utvrđena autentičnost pet presretnutih razgovora ponuđenih putem bivšeg istražitelja Tužilaštva Stephanie Frease po okončanju njenog svjedočenja u predmetu *Tolimir*, u čijem slučaju je to jedini izvor koji je tužilaštvo navelo u vezi s uvrštavanjem u spis i provjerom autentičnosti u ranijim predmetima. Takav stav Vijeća zasniva se na činjenici da su ti konkretni presretnuti razgovori prihvaćeni nakon njenog opsežnog svjedočenja o procesu provjere autentičnosti zbirke presretnutih razgovora u posjedu tužilaštva. To se odnosi na presretnute razgovore sa sljedećim brojevima na osnovu pravila 65ter, čiju autentičnost Vijeće takođe formalno prima na znanje:

25118A; 25148; 26130; 25055; 25056.

19. Vijeće neće formalno primiti na znanje autentičnost presretnutih razgovora navedenih u nastavku, zbog činjenice da tužilaštvo (1) nije navelo podatke o njihovom prihvatanju u jednom ili više ranijih predmeta; (2) nije dovoljno konkretno ili tačno navelo stranice transkripta ili odluku gdje je dokazni predmet prihvaćen;⁴³ ili je (3) navelo stranice transkripta ili odluke koje ne sadrže diskusiju o autentičnosti, odnosno zaključak koji je vijeće u ranijem postupku donijelo o tom pitanju.⁴⁴ Riječ je o presretnutim razgovorima ponuđenim putem sljedećih brojeva na osnovu pravila 65ter:

⁴⁰ Vijeće napominje da transkript presretnutog razgovora od 17. jula 1995., 20:26 sati, koji je zabilježen u svesci i ponuđen putem tog broja na osnovu pravila 65ter nije potpun, kao što se vidi iz pripadajućeg prijevoda na engleski. Od tužilaštva se traži da unese nužne ispravke.

⁴¹ Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 88 i 89). Vijeće formalno prima na znanje samo presretnuti razgovor od 24. jula 1995., 12:50 sati.

⁴² Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 92 i 94). Vijeće formalno prima na znanje samo presretnuti razgovor od 2. avgusta 1995., 13:00 sati, uz napomenu da se ovim formalno prima na znanje i prijevod verzije na b/h/s-u na engleski (dokazni predmet P01395c u predmetu *Popović*). Vijeće upućuje tužilaštvo da svakom od dva ponuđena presretnuta razgovora dodijeli jedinstven broj na osnovu pravila 65ter.

⁴³ To uključuje slučajeve gdje je tužilaštvo navelo samo broj predmeta, datum prihvatanja i broj dokaznog predmeta. Vijeće smatra da te informacije nisu dovoljne da bi se pokazalo da je određeni dokazni predmet uvršten u spis i da je u dovoljnoj mjeri utvrđena njegova autentičnost. Ta kategorija obuhvata i slučajeve gdje tužilaštvo za dati presretnuti razgovor tvrdi da je uvršten u spis u nekoj konkretno navedenoj odluci, ali je Vijeće utvrdilo da to nije slučaj.

⁴⁴ To uključuje slučajeve gdje se na navedenoj stranici transkripta o prihvatanju dokumenta govori kao o tekućem pitanju, pošto je on ranije bio označen radi identifikacije dok se ne dostavi prijevod, ili slučajeve gdje je presretnuti razgovor uvršten u spis više dana nakon što je relevantni svjedok koji je potvrdio njegovu autentičnost o njemu govorio, a nisu navedeni nikakvi podaci o

25116A; 23387A; 20900B; 20904A;⁴⁵ 25058; 20923D; 20951C;⁴⁶ 26132; 20967E;⁴⁷ 20966C; 20976A; 21011C; 27536; 21028A; 21028B; 21039C; 28027; 27948; 27618; 21037B;⁴⁸ 21063C; 21062B; 21085A; 21169B;⁴⁹ 21235A; 21235C; 21235B; 21232A; 22256;⁵⁰ 25072; 25077; dva presretnuta razgovora od 16. jula 1995., 08:30 sati, iz različitih izvora, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 60; presretnutom razgovoru od 16. jula 1995., 09:26 sati, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 60; presretnutom razgovoru od 16. jula 1995., 22:30 sati, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 71; presretnutom razgovoru od 16. jula 1995., 22:50 sati, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 73 (dalje u tekstu: Ostali presretnuti razgovori).

20. Podsjećajući na svoj goreizloženi pristup pitanju rješavanja po zahtjevu tužilaštva u vezi s ponuđenim presretnutim razgovorima, Vijeće u ovoj fazi neće donositi odluku o prihvatanju Ostalih presretnutih razgovora.⁵¹

b) Prihvatanje Presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka

21. Dana 3. maja 2012. Vijeće je tužilaštvu dalo smjernice u vezi s podnošenjem zahtjeva za prihvatanje dokaza u vidu presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka, u kojima je (1) prihvatilo prijedlog tužilaštva da, radi smanjivanja broja svjedoka koje treba pozvati u vezi s tim dokazima, takav zahtjev podnese prije nego što pozove svjedoke koji bi svjedočili o konkretnom dijelu teze na koji se ti presretnuti razgovori odnose; i (2) uputilo tužilaštvo da pridoda i zahtjev da Vijeće formalno primi na znanje autentičnost "dokumenata koje traži u vezi sa svojim dokazima u vidu presretnutih razgovora".⁵² Zahtjev tužilaštva podnesen je u skladu s tim smjernicama.⁵³

tom konkretnom ranijem svjedočenju. To se odnosi i na slučajeve gdje je o dokumentu ispitan svjedok koji je mogao dati informacije o kontekstu u vezi sa sadržajem presretnutog razgovora, ali se njegovo svjedočenje nije ticalo potvrde autentičnosti tog razgovora.

⁴⁵ Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 10, odnosno 12). Vijeće u ovoj fazi neće formalno primiti na znanje autentičnost nijednog od tih razgovora.

⁴⁶ Osim što tužilaštvo nije navelo raniji predmet u kojem je taj presretnuti razgovor, kako tvrdi, prihvaćen i u kojem je u dovoljnoj mjeri utvrđena njegova autentičnost, Vijeće napominje da priloženi prijevod na engleski nije prijevod presretnutog razgovora koji je tužilaštvo ponudilo putem tog konkretnog broja na osnovu pravila 65ter. Na engleski je preveden razgovor između Krstića i Ognjenovića, vođen u 12:05 sati, a ne onaj koji je ponuđen: razgovor između Krstića i Krsmanovića, vođen u 12:10 sati.

⁴⁷ Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 44, odnosno 47). Vijeće neće formalno primiti na znanje autentičnost presretnutog razgovora od 13. jula 1995., 17:30 sati.

⁴⁸ Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 71, odnosno 73). Vijeće neće formalno primiti na znanje autentičnost nijednog od tih razgovora.

⁴⁹ Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 88, odnosno 89). Vijeće neće formalno primiti na znanje autentičnost presretnutog razgovora od 24. jula 1995., 11:32 sati.

⁵⁰ Taj broj na osnovu pravila 65ter je ponuđen dvaput, za dva zasebna presretnuta razgovora (v. Dodatak A, str. 92 i 94). Vijeće neće formalno primiti na znanje autentičnost presretnutog razgovora od 2. avgusta 1995., 09:50 sati. Kako tužilaštvo ističe u Dodatku A, str. 92, taj presretnuti razgovor je prihvaćen u predmetu *Popović* kao dokazni predmet P01387e, odnosno dokazni predmet P1387f, ali, suprotno tvrdnji tužilaštva, nijedan od njih nije naveden u Dodatku I odluke u predmetu *Popović*.

⁵¹ V. gore, par. 13.

⁵² T. 372.

⁵³ S tim u vezi, Vijeće ima u vidu tvrdnju tužilaštva da bi mu prihvatanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka u ovoj fazi postupka omogućilo da izvođenje dokaza o presretnutim razgovorima ograniči na svjedočenje četiri starješine jedinica, te na

22. Tužilaštvo je iznijelo konkretnu argumentaciju u kojoj je objasnilo kako se svaki od presretnutih razgovora uklapa u njegovu tezu.⁵⁴ Nakon što je proučilo argumentaciju tužilaštva s tim u vezi, Vijeće se uvjerilo da je ono to učinilo dovoljno jasno i konkretno.

23. Što se tiče relevantnosti Presretnutih razgovora, Vijeće napominje da se oni sastoje od rukom pisanih bilježaka, transkripata i rezimea razgovora koje su zabilježili Armija Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: ABiH), konkretno, jedinice za protivelektronsku borbu iz sastava 2. korpusa ABiH, kao i Služba državne bezbjednosti BiH, te Hrvatska vojska. Velika većina Presretnutih razgovora vođena je u julu i početkom avgusta 1995. godine. U tim dokumentima zabilježeni su razgovori između oficira VRS-a, uključujući optuženog i druge visokorangirane oficire, vođeni početkom jula, u danima kada je VRS, prema navodima, izvršio napad na Srebrenicu, i tokom cijelog perioda kada su, kako se navodi, vršeni zločini nad civilima, bosanskim Muslimanima, koji obuhvata i avgust 1995. godine.

24. Vijeće zaključuje da su presretnuti razgovori iz jula i avgusta, posmatrani zajedno, generalno relevantni za UZP – za učešće u kojem se optuženi tereti – da se bosanski Muslimani iz Srebrenice eliminišu ubijanjem srebreničkih muškaraca i dječaka, kao i prisilnim odvođenjem žena, djece i dijela starijih muškaraca. Ti razgovori su posebno relevantni za utvrđivanje aktivnosti srpskih snaga prije pada Srebrenice, za vrijeme zločina navedenih u Optužnici i u periodu nakon tih zločina. Pored toga, oni su relevantni za pitanje karaktera i stepena kontrole vršene duž komandnog lanca VRS-a, kao i za učešće optuženog u zločinima za koje se tereti, bilo putem lične interakcije s drugim navodnim učesnicima u UZP-u bilo putem interakcije između osoba nad kojima je, prema navodima, imao efektivnu kontrolu. Vijeće je svjesno činjenice da relevantnost nekoliko presretnutih razgovora, posmatranih pojedinačno, može biti upitna zbog njihove dvosmislenosti i/ili kriptičnog sadržaja. Međutim, Vijeće je usvojilo sveobuhvatan pristup i presretnute razgovore iz jula i avgusta 1995. uzelo kao hronološki zapis događaja na terenu, nastao u vrijeme tih događaja, koji pokazuje da je tokom ta dva ključna mjeseca kada su navodno činjeni zločini za koje se optuženi tereti u Optužnici postojala mreža interakcija i razmjene informacija. Vijeće stoga zaključuje da su ti presretnuti razgovori, uzeti zajedno, dovoljno relevantni da bi bili prihvaćeni.

25. Šest presretnutih razgovora odnosi se na period koji je prethodio zločinima za koje se optuženi tereti u vezi sa Srebrenicom ili na period neposredno nakon toga. Oni su vođeni u aprilu,

svjedočenje jednog bivšeg istražitelja Tužilaštva o težini koju im treba pridati. V. Zahtjev, par. 2, 24. Riječ je starješinama jedinica RM-279, RM-243, RM-316 (u vezi s razgovorima koje su presreli bosanski organi) i RM-506 (u vezi s razgovorima koje su presrele hrvatske vlasti), te o bivšem istražitelju Tužilaštva Stephanie Frease (RM-238).

⁵⁴ Zahtjev, Dodatak A.

junu, septembru, novembru, odnosno decembru 1995. godine.⁵⁵ Tužilaštvo tvrdi da je presretnuti razgovor od 20. aprila 1995. relevantan za optužbe za genocid i progon jer se tiče predrasuda koje je jedan učesnik u navodnom UZP-u izrazio pred svojim pretpostavljenim, takođe navodnim učesnikom u UZP-u.⁵⁶ Međutim, Vijeće napominje da se etničke predrasude koje je, kako se tvrdi, izrazio čovjek identifikovan kao "Nikolić" odnose na dva Poljaka katolika, o kojima se govori kao o "dobrovoljcima". "Nikolić", kako se čini, izražava nezadovoljstvo činjenicom da mu je "personalac" poslao te "dobrovoljce", raspituje se, između ostalog, da li je u vezi s njima izvršena provjera, kaže da ne zna šta da radi s tim "seljaci[ma] katolici[ma]" i da će biti prinuđen da ih "pokolj[e] i baci u Drinu". Navodni UZP o kojem je ovdje riječ odnosi se na eliminisanje bosanskih Muslimana iz Srebrenice. Vijeće smatra da tužilaštvo nije dovoljno objasnilo kako se taj presretnuti razgovor uklapa u njegovu tezu.

26. Što se tiče presretnutog razgovora od 25. juna 1995., tužilaštvo njegovu relevantnost izvodi iz činjenice da učesnici u razgovoru – identifikovani kao "Popović" i "gen. Krstić" – pominju komandanta jedne jedinice koja je, prema navodima, učestvovala u pogubljenju zarobljenih bosanskih Muslimana na Vojnoj ekonomiji Branjevo i u Domu kulture u Pilici 16. jula 1995. godine. To se tiče incidenata navedenih pod brojevima 9.2 i 10.1 u Prilogu E Optužnici. Tužilaštvo tvrdi da postoje dokazi iz kojih slijedi da su Popović i Krstić imali udjela u tim pogubljenjima koja se stavljaju na teret optuženom.⁵⁷ Ta relevantnost nije sama po sebi jasna iz sadržaja ovog presretnutog razgovora. Međutim, on se tiče pitanja vezanih za komandnu strukturu i za navodno učešće snaga VRS-a u zločinima počinjenim u okolini Srebrenice za koje se optuženi tereti. Vijeće stoga smatra da je taj presretnuti razgovor dovoljno relevantan da bi bio prihvaćen, ali napominje da će bez dalje kontekstualizacije njegova relevantnost ostati ograničena.

27. Što se tiče ponuđenog presretnutog razgovora od 22. septembra 1995., tužilaštvo tvrdi da je on relevantan utoliko što pokazuje koliko je detaljna bila razmjena informacija između članova Glavnog štaba VRS-a i u kojoj mjeri su oni bili uključeni u premještanje bosanskih Muslimana iz Srebrenice.⁵⁸ Međutim, nakon što je proučilo sadržaj tog presretnutog razgovora, Vijeće zaključuje da se argumentacija tužilaštva o relevantnosti, po svemu sudeći, ne odnosi na presretnuti razgovor od 22. septembra 1995. godine.⁵⁹ Budući da nije pokazana relevantnost tog presretnutog razgovora,

⁵⁵ To su brojevi 20887A, 20887B i 20887C na osnovu pravila 65ter (20. april 1995.); brojevi 20892A i 20892B na osnovu pravila 65ter (25. juni 1995.); brojevi 21250A i 21250B na osnovu pravila 65ter (22. septembar 1995.); broj 25072 na osnovu pravila 65ter (18. novembar 1995.); broj 22034 na osnovu pravila 65ter (20. novembar 1995.); i broj 25077 na osnovu pravila 65ter (13. decembar 1995.).

⁵⁶ Dodatak A, str. 1.

⁵⁷ Dodatak A, str. 2.

⁵⁸ Dodatak A, str. 95.

⁵⁹ V. Dodatak A, str. 95, broj 21250A na osnovu pravila 65ter. Prema daljoj tvrdnji tužilaštva, upotreba riječi "Turci" u tom presretnutom razgovoru ukazuje na etničku pristrasnost učesnika u razgovoru. Međutim, Vijeće napominje da se riječ "Turci" ne javlja u prijevodu tog konkretnog presretnutog razgovora na engleski.

Vijeće će odbiti njegovo prihvatanje, čime se ne uskraćuje pravo na buduće podnošenje zahtjeva s tim u vezi.

28. Vijeće je pregledalo tri preostala presretnuta razgovora, od kojih su dva vođena u novembru 1995., a jedan u decembru 1995. godine. Dva presretnuta razgovora iz novembra 1995. sadrže, kako se čini, diskusije između visokorangiranih političkih i vojnih vođa, uključujući Karadžića, optuženog i članove Glavnog štaba VRS-a, u kojima oni izražavaju zabrinutost zbog mogućeg ishoda pregovora u Daytonu u vezi sa sudbinom srpskog naroda, a posebno u vezi s teritorijom koja će ostati pod kontrolom Srba. Presretnuti razgovor iz decembra 1995. je, kako se čini, transkript razgovora između člana Glavnog štaba generala Zdravka Tolimira i Bude Košutića, koji govore, između ostalog, o tome koliko je u kontekstu rasprave u Savjetu bezbjednosti UN-a važno to što su pribavljeni podaci koji potkrepljuju tezu da su "evakuacije" bosanskih Muslimana iz Srebrenice i Žepe izvršene u skladu sa Ženevskim konvencijama i u dogovoru s bosanskim Muslimanima. Generalno gledano, ta tri presretnuta razgovora tiču se komandne strukture VRS-a i interakcije između visokorangiranih zvaničnika VRS-a koji su, prema navodima, bili učesnici u UZP-u uklanjanja bosanskih Muslimana s teritorija u BiH na koje su bosanski Srbi polagali pravo, kao i perioda nakon zločina koji su, kako se navodi, počinjeni tokom provođenja udruženog poduhvata eliminisanja bosanskih Muslimana iz Srebrenice. Vijeće stoga smatra da su ti presretnuti razgovori dovoljno relevantni da bi bili uvršteni u spis.

29. Vijeće zaključuje da su, s izuzetkom presretnutih razgovora od 20. aprila 1995. i 22. septembra 1995., presretnuti razgovori za koje je u paragrafima 17 i 18 ove odluke navedeno da zadovoljavaju test za formalno primanje na znanje autentičnosti dovoljno relevantni i da imaju dovoljnu dokaznu vrijednost da bi bili uvršteni u spis. Shodno tome, Vijeće će presretnute razgovore navedene u paragrafima 17 i 18 ove odluke uvrstiti u spis, s izuzetkom broja 21054A na osnovu pravila 65ter (koji će biti označen radi identifikacije dok se ne dostavi potpun tekst originala na b/h/s-u), broja 20957A na osnovu pravila 65ter (koji će biti označen radi identifikacije dok se ne unesu nužne ispravke u verzije na b/h/s-u i engleskom kako bi se obezbijedilo da one potpuno odgovaraju jedna drugoj), broja 21082 na osnovu pravila 65ter (koji će biti označen radi identifikacije dok se ne dostavi prijevod na engleski) i presretnutih razgovora od 20. aprila i 22. septembra 1995., kako je rečeno gore u tekstu. Vijeće ističe da će tek nakon dalje kontekstualizacije posredstvom svjedoka koji su učestvovali u tim presretnutim razgovorima ili su po nekoj drugoj osnovi dovoljno upućeni da mogu predložiti dokaze kontekstualnog karaktera biti u mogućnosti da u potpunosti ocijeni kakvu će relevantnost i težinu na kraju pridati svakom pojedinom presretnutom

razgovoru koji uvrštava u spis. Pored toga, odbrani ostaje otvorena mogućnost da osporava autentičnost presretnutih razgovora koju je Vijeće formalno primilo na znanje.⁶⁰

30. Naposljetku, Vijeće napominje da se čini da je u mnogim slučajevima pod istim brojem na osnovu pravila 65ter uneseno više presretnutih razgovora, uz koje je ponekad priložen engleski prijevod jednog ili više originala, dok se argumenti tužilaštva u vezi s autentičnošću i relevantnošću odnose samo na jedan od tih presretnutih razgovora.⁶¹ U drugim slučajevima, na engleski je prevedeno više presretnutih razgovora nego što ih ima na b/h/s-u.⁶² Vijeće upućuje tužilaštvo da se postara da svaki broj na osnovu pravila 65ter jasno označava samo konkretni presretnuti razgovor koji se nudi i pripadajući prijevod na engleski, na primjer, tako što će redigovati dijelove presretnutih razgovora ili cijele presretnute razgovore na koje se ne namjerava oslanjati.

V. DISPOZITIV

31. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 89 i 94(B) Pravilnika, Vijeće djelimično **ODOBRAVA** Zahtjev;

ODOBRAVA dodavanje osam presretnutih razgovora na spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter i traži od tužilaštva da svakom od njih dodijeli jedinstveni broj na osnovu pravila 65ter;

ODBIJA zahtjev za formalno primanje na znanje predloženih činjenica o kojima je presuđeno br. 1660-1663 i 1669;

PROGLAŠAVA BESPREDMETNIM zahtjev za formalno primanje na znanje činjenice o kojoj je presuđeno br. 1659;

FORMALNO PRIMA na znanje autentičnost presretnutih razgovora navedenih u paragrafima 17 i 18 ove odluke;

⁶⁰ S tim u vezi, imajući u vidu prigovore odbrane u vezi s autentičnošću presretnutih razgovora i njenu tvrdnju da su za dokazivanje autentičnosti potrebni njihovi audio-snimci (v. Odgovor, par. 10), Vijeće upućuje tužilaštvo da odbrani dostavi sve relevantne audio-snimke koji su u njegovom posjedu kako bi olakšalo pripremu njenog dokaznog postupka. Međutim, Vijeće napominje da je nepostojanje audio-snimaka pitanje koje će imati na umu kad bude pridavalo težinu presretnutim razgovorima i da to nije prepreka za njihovo prihvatanje. Vijeće se slaže sa zaključcima vijeća u ranijim postupcima u vezi s tim pitanjem. V. *Tužilac protiv Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po Prvom zahtjevu tužilaštva za uvrštavanje presretnutih razgovora bez posredstva svjedoka, 14. maj 2012., par. 15; *Tužilac protiv Blagojevića*, predmet br. IT-02-60-T, Odluka o uvrštavanju u dokaze presretnutih materijala, 18. decembar 2003., par. 25.

⁶¹ V. npr. brojevi 25119, 20988D, 20926A, 20948E, 20951C, 21047C, 21167D na osnovu pravila 65ter. Pored toga, Vijeće je u jednom konkretnom slučaju utvrdilo da dva različita broja na osnovu pravila 65ter koja su ponuđena za dva zasebna presretnuta razgovora sadrže identične presretnute razgovore, s pripadajućim prijevodom na engleski. V. broj 20957B na osnovu pravila 65ter, ponuđen za presretnuti razgovor od 13. jula 1995., 10:09 sati, i broj 20959C na osnovu pravila 65ter, ponuđen za presretnuti razgovor od 13. jula 1995., 10:30 sati (Dodatak A, str. 34, odnosno 35).

⁶² V. npr., brojevi 25054, 20971C, 21064C na osnovu pravila 65ter.

ODBIJA zahtjev za formalno primanje na znanje autentičnosti Ostalih presretnutih razgovora navedenih u paragrafu 19 ove odluke, čime se ne uskraćuje pravo na ponovo podnošenje;

UVRŠTAVA u spis, pod pečatom, sljedeće presretnute razgovore:

brojevi na osnovu pravila 65ter 20892A; 20892B; 25115; 25116; 25051; 25118; 25052; 25147; 23387; 23388; 25054; 20896; 20900A; 20903; 20905C; 20905B; 23318; 20908; 25057; 25119; 25533; 20918; 20916B; 20915; 20912; 20913A; 20913B; 20938B; 20945; 20938D; 20926A; 20926B; 20927A; 20927B; 20928C; 20948A; 20948B; 20948E; 20948C; 20948D; 20923C; 20935; 20936A; 20936B; 20931A; 20931B; 20949B; 20949C; 20946; 20934B; 20929A; 20929B; 20939B; 20950; 20937A; 20951B; 20942; 20943B; 20048; 20924A; 20924B; 20941A; 20941C; 20952A; 22203; 22202; 26133; 20955A; 20955C; 20979; 20961B; 20974C; 20957B; 20969; 20959B; 20964; 20959C; 20980B; 20980C; 20980D; 20983; 20962B; 20984; 20962C; 20985A; 20985C; 20970A; 20970B; 20975A; 20975C; 20960C; 20960B; 20954A; 20954D; 20972B; 20972D; 20972C; 20987; 20973A; 23284; 20986A; 20986C; 20966A; 20966B; 20966D; 20967A; 20967E;⁶³ 20988B; 20988A; 20988D; 20981B; 20976C; 20971D; 20971C; 20982B; 21005B; 21000B; 20997A; 20997B; 21003A; 21003D; 20993A; 20993D; 23391; 20992A; 20992D; 20994A; 20994B; 20994C; 21002A; 21002D; 20998A; 20998C; 21021A; 21021C; 21014B; 21009A; 21011D; 21011A; 21020; 21018B; 21045A; 21045E; 21015A; 25124; 21035D; 21027A; 21027C; 21029A; 21029D; 21032A; 21029B; 21032A; 21049C; 21041A; 21041D; 21028C; 21034A; 21034D; 21046A; 21046B; 21040B; 21040C; 21033A; 21033C; 21043A; 21043C; 21031D; 21031B; 21039A; 21039D; 21047A; 21047C; 21067A; 21067C; 21053D; 21053C; 21075A; 21075C; 21077A; 21077C; 21069A; 21051A; 21069D;⁶⁴ 21064C; 21060C; 21060A; 21055A; 21055D; 21070A; 21070C; 21054C; 21057A; 21057E; 21062C; 21091A; 21091B; 21083C; 21089C; 21087A; 21094A; 21094D; 21119C; 21167A; 21167D; 21168A; 21168B; 21168C; 21169C; 21169B;⁶⁵ 21182A; 21182C; 21226B; 21228B; 21229B; 21235D; 21237B; 22256;⁶⁶ 21232C; 21240A; 21240D; 21234A; 21234C; 22034; 25118A; 25148; 26130; 25055; 25056; presretnuti razgovor od 12. jula 1995., 22:00 sata, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 30; presretnuti razgovor od 13. jula 1995., 18:22 sati, kao što je navedeno u

⁶³ Vijeće uvrštava u spis samo presretnuti razgovor od 13. jula 1995., 19:45 sati, koji ostaje pod ovim brojem na osnovu pravila 65ter.

⁶⁴ Vijeće uvrštava u spis samo presretnuti razgovor od 17. jula 1995., 12:49 sati, koji ostaje pod ovim brojem na osnovu pravila 65ter.

⁶⁵ Vijeće uvrštava u spis samo presretnuti razgovor od 24. jula 1995., 12:50 sati, koji ostaje pod ovim brojem na osnovu pravila 65ter.

⁶⁶ Vijeće uvrštava u spis kako presretnuti razgovor, ponuđen putem ovog broja na osnovu pravila 65ter, od 1. avgusta 1995., 09:50 sati (koji ostaje pod postojećim brojem na osnovu pravila 65ter) tako i presretnuti razgovor od 2. avgusta 1995., 13:00 sati (za koji se tužilaštvo upućuje da mu dodijeli jedinstveni broj na osnovu pravila 65ter).

Prijevod

Dodatku A, str. 45; presretnuti razgovor od 14. jula 1995., 12:15 sati, kao što je navedeno u Dodatku A, str. 54.

UPUĆUJE Sekretarijat da broj 21054A na osnovu pravila 65ter označi radi identifikacije dok tužilaštvo ne unese potpunu verziju na b/h/s-u;

UPUĆUJE Sekretarijat da broj 20957A na osnovu pravila 65ter označi radi identifikacije dok se ne unesu nužne ispravke u verzije na b/h/s-u i engleskom kako bi se obezbijedilo da one u potpunosti odgovaraju jedna drugoj;

UPUĆUJE Sekretarijat da broj 21082 na osnovu pravila 65ter označi radi identifikacije dok tužilaštvo ne unese pripadajući prijevod na engleski;

ODBIJA ostatak Zahtjeva;

UPUĆUJE tužilaštvo da pregleda svoj spisak svjedoka i da ga reducira onako kako to proizlazi iz ove odluke i u skladu sa svojom očitovanom namjerom, te da o tom reduciranju obavijesti Vijeće najkasnije 16. maja 2013. godine;

UPUĆUJE tužilaštvo da na primjeren način unese sve presretnute razgovore prihvaćene ovom odlukom i da obavijesti Sekretarijat i Vijeće kada to učini;

UPUĆUJE tužilaštvo da utvrdi koji prihvaćeni presretnuti razgovori mogu biti javni i da podnese zahtjev u tom smislu;

UPUĆUJE Sekretarijat da presretnutim razgovorima koji su prihvaćeni ovom odlukom dodijeli brojeve dokaznog predmeta i da o dodijeljenim brojevima obavijesti strane i Vijeće.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom jeziku.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orié,
predsjedavajući sudija

Dana 2. maja 2013.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]